

MT1011 – Sannolikhetslära och statistik för lärare – tentamen

Datum 22 februari, 2024

Examinator Daniel Ahlberg

Hjälpmedel Formelsamling och miniräknare som delas ut med tentan.

Bedömning Tentamen består av sex uppgifter som kan ge tio poäng vardera.

Följande gränser gäller för att uppnå de olika betygsstegen:

A	B	C	D	E
54	48	42	36	30

Välmotiverade och fullständiga lösningar krävs för full poäng. Partiella lösningar kan också ge poäng.

Uppgift 1. Låt X vara en slumpvariabel med täthetsfunktion på formen $f_X(x) = c(2x - x^2)$ för $0 \leq x \leq 2$, och som är noll i övrigt.

- (a) Bestäm c så att ovanstående är en täthetsfunktion.
- (b) Bestäm $\mathbb{E}[X]$ och $\text{Var}(X)$.
- (c) Beräkna $\mathbb{P}(X \geq 1)$.

Uppgift 2. Ägaren till en butik uppskattar att 1% utav alla kunder i butiken stjälar, samt att utav de som stjälar från butiken så bär 90% mössa, medan bara 10% utav hederliga kunder bär mössa.

- (a) Vad är sannolikheten att en på måfå vald kund bär mössa?
- (b) Vad är sannolikheten att en på måfå vald kund som bär mössa är tjuv?

Uppgift 3. Sjutton personer bantade under en månad med den nya metoden *JoJo*. Följande viktminskningar (i kg) registrerades (negativa värden anger viktökning):

1.0 0.7 0.8 5.7 0.3 4.2 -1.2 3.5 3.2
-0.2 3.2 1.3 4.1 10.5 2.0 1.1 0.5

- (a) Beräkna ett 95%-igt konfidensintervall för den genomsnittliga viktminskningen vid bantning med angiven metod.
- (b) Ställ upp en lämplig hypotes och testa på 5% signifikansnivå huruvida bantning med *JoJo*-metoden medför en genomsnittlig viktminskning.

Uppgift 4. En vanlig kortlek innehåller 52 kort fördelade på de fyra färgerna hjärter, spader, ruter, klöver. I spelet Poker så delas fem kort (kallad en *hand*) ut till vardera spelare.

- (a) Vad är sannolikheten att få en hand utan hjärter?
- (b) Vad är sannolikheten att få en hand med bara hjärter?
- (c) Vad är sannolikheten att få en hand med samtliga kort i samma färg?

Uppgift 5. Ett nytt bostadsområde med 3000 hushåll planeras i utkanten av en kommun. Sannolikheterna att ett hushåll har noll, ett, två eller tre barn i skolåldern antas vara 0.20, 0.45, 0.25 respektive 0.10, och antalet barn i olika hushåll antas vara oberoende av varandra.

- (a) Bestäm väntevärde och varians för antalet barn i ett hushåll.
- (b) Uppskatta hur många skolplatser som behöver planeras för att sannolikheten att alla barn skall få plats inte ska understiga 95%.

Uppgift 6. En upprörd journaliststudent kommer fram till dig och menar att statistik är ingen vetenskap att hålla i handen. Hen har nämligen just läst om två opinionsundersökningar om svenska folkets inställning till att gå över till euron. DN presenterade en undersökning av Synnovate/TEMO som hade gett 53 procent för en övergång. Medan GP hade publicerat en SIFO-undersökning där 51 procent var för att behålla kronan. Det två undersökningarna baserades vardera på 1000 intervjuer, samt genomfördes oberoende av varandra och under samma tidsperiod.

- (a) Beräkna ett 95%-igt konfidensintervall för skillnaden i populationsandel mellan de två mätningarna.
- (b) Avgör, baserat på resultatet i (a), om det finns anledning att vara skeptisk till de två presenterade undersökningarna.
- (c) Uppskatta approximativt sannolikheten för att de två instituten kommer rapportera olika majoriteter om det verkliga opinionsläget i själva verket är jämt.